

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 7

15.04.2020 – 30.04.2020

Foreign
Policy
Research
Institute

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.

Ukraine and Belarus

ЗМІСТ

Частина I

Україна – Європейський Союз	3
<i>Головування України у Форумі безпекового співробітництва (ФБС) ОБСЄ: важливі ініціативи</i>	<i>3</i>
Інші події в ЄС	6

Частина II

Зовнішня політика	11
<i>План «Козака - Єрмака» як втілення російської «миротворчості» на Донбасі</i>	<i>11</i>
Двосторонні відносини.....	15
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	15
НІМЕЧЧИНА	16
США	17
ФРАНЦІЯ.....	17
ЛИТВА	18
ВІРМЕНІЯ.....	18
КАНАДА	19

Частина III

Опір російській гібридній війні.....	20
<i>Бактеріологічна диверсія Московського Патріархату.....</i>	<i>20</i>

Частина I

Україна – Європейський Союз

Головування України у Форумі безпекового співробітництва (ФБС) ОБСЄ: важливі ініціативи

20 квітня 2020 року Україна перебрала від Туреччини головування у Форумі безпекового співробітництва ОБСЄ. Вона буде першою, яка головуватиме у Форумі в онлайн режимі, з урахуванням ситуації, пов'язаної з пандемією коронавірусу COVID-19.¹ Заступник міністра закордонних справ України Єгор Божок повідомив, що Україна на період свого першого головування на Форумі ОБСЄ з безпекового співробітництва запланувала понад 20 заходів. «На період Українського головування на Форумі ОБСЄ з безпекового співробітництва, яке триватиме до серпня, ми запланували понад 20 заходів. Цілком очевидно, що однією з центральних тем Українського головування на ФБС буде російська агресія та гібридна війна проти України, порушення Росією міжнародних зобов'язань, незаконна мілітаризація Кримського півострова», - сказав Божок. Він нагадав, що Україна вперше в історії головуватиме на Форумі ОБСЄ з безпекового співробітництва.²

29 квітня 2020 року міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба під час виступу на онлайн-сесії з нагоди початку Українського головування у ФБС ОБСЄ заявив, що під час головування України у Форумі безпекового співробітництва (ФБС) ОБСЄ особливу увагу буде приділено триваючій російській агресії проти України, включно з мілітаризацією у Чорноморському та Азовському регіонах. За його словами, Україна продовжуватиме шукати можливості конструктивного реагування, вважаючи ОБСЄ важливою платформою для діалогу. Глава МЗС

¹ Коментар МЗС щодо початку головування України у Форумі безпекового співробітництва ОБСЄ: <https://mfa.gov.ua/news/komentar-mzs-shchodo-pochatku-golovuvannya-ukrayini-u-forumi-bezpekovogo-spivrobitnictva-obsye>

² Україна на період головування на безпековому форумі ОБСЄ запланувала понад 20 заходів – МЗС: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3014045-ukraina-na-period-golovuvannya-na-bezpekovomu-forumi-obse-zaplanuvava-ponad-20-zahodiv-mzs.html>

України наголосив, що ситуація в регіоні ОБСЄ характеризується навмисним і грубим порушенням спільних принципів і зобов'язань однією державою-учасницею (Росією - *авт*), тому важливим є відновлення виконання цих зобов'язань та кроків для відновлення довіри і стабільності в регіоні. Кулеба підкреслив, що Україна високо цінує внесок Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні щодо мирного врегулювання міжнародного конфлікту на Донбасі.

Під час головування України у ФБС ОБСЄ окрему дискусію заплановано приділити складній безпековій ситуації у Чорноморському та Азовському регіоні, яка "супроводжується триваючою мілітаризацією та перешкоджанням вільній міжнародній навігації". "Наступне пріоритетне питання – глобальна пандемія коронавірусу та її вплив на збройні сили і роль останніх у сприянні боротьбі уряду з цією загрозою. Ми повинні розглянути можливі впливи таких кроків на втілення заходів з довіри та безпеки", - заявив Кулеба. Крім того, Україна буде уважно слідкувати за гібридними загрозами та їх можливим зв'язком із сучасними методами ведення війни. Ще одне важливе питання, увагу якому планує приділити Українське головування у ФБС – діяльність приватних військових компаній. "Віденський документ залишається одним із стовпів європейської архітектури безпеки. Його модернізація вже давно назріла, враховуючи швидкі технологічні прориви у військовій сфері та брак ефективного актуального механізму скорочення ризиків і протидії інцидентам", - повідомив український міністр про інший пріоритет. Також під час головування України у Форумі безпекового співробітництва ОБСЄ велику увагу буде приділено і проведенню раптових військових навчань поблизу кордонів держав-учасниць та низці інших питань у рамках мандату Форуму, зокрема, легких озброєнь та стрілецької зброї, виконання резолюцій РБ ООН 1540 (нерозповсюдження зброї масового знищення) та 1325 (роль жінок у питаннях миру та безпеки).³

Директор Інституту зовнішньополітичних відносин Григорій Перепелиця зазначив: «Головування на цьому Форумі дає Україні можливості висувати найбільш актуальні проблеми для її національної безпеки, а також для регіональної безпеки. І в цьому сенсі основні виклики і загрози, які виклав і представив Міністр закордонних справ України, Дмитро Кулеба є найбільш актуальними. Учасники ОБСЄ, які знаходяться у цьому регіоні також відчують ці загрози. Тому підняти це на обговорення є дуже важливо серед учасників Форуму безпекового співробітництва ОБСЄ. Інша справа наскільки це буде результативно? Тому, що самі можливості ОБСЄ дуже обмежені, оскільки ОБСЄ з самого початку представляє собою певну платформу для обговорення найбільш актуальних безпекових питань. І ці, рекомендації, які виробляються в рамках ОБСЄ носять рекомендаційний характер. Це є доброю волею кожного учасника ОБСЄ - приєднуватись до реалізації цих пропозицій і заходів, чи не приєднуватись. А оскільки це платформа для обговорення нагальних проблем європейської, регіональної, субрегіональної безпеки, то відповідно кожна країна має свої інтереси, а ці інтереси можуть не співпадати з іншими учасниками. Залежить це також від впливовості цих країн-учасників, їхнього внеску та утримання ОБСЄ. Якщо ми проаналізуємо коло тих проблем безпеки з якими виступав пан Кулеба, то вони стосуються перш за все політики Росії, її агресії проти України, блокади в Чорному морі, руйнування комплексу Чорноморської безпеки. Але, тим не менш, Росія є дуже впливовою в ОБСЄ і тому багато питань які зачіпають її інтереси, звісно блокуються Росією. Тому, принцип нейтральності в ОБСЄ безумовно заважає цій організації бути дуже ефективною.

³Російська агресія буде в центрі головування України у Форумі ОБСЄ – Кулеба: <https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3015669-rosijska-agresia-bude-v-centri-golovuvanna-ukraini-u-forumi-obse-kuleba.html>

З 2014 року ми бачимо, що Росія значно посилила свій вплив. І розстановка сил змінилась зараз нажалі на користь Росії в Європі. За 6 років ми побачили, що організація фактично ніякого суттєвого впливу на поведінку Росії не змогла спричинити. І це ми бачимо по моніторинговій місії ОБСЄ на Донбасі, коли російські війська не пускають місію ОБСЄ на ті позиції, де вони не бажають щоб там ця моніторингова місія була присутня. Тому вони не дуже й зважають на цю організацію. Сьогодні ж не видно жодної організації, яка зупинила б ці російські провокації, включно з ОБСЄ. Оскільки ОБСЄ фактично створювалась не задля стримування агресії, а для підтримання клімату безпеки в Європі, коли основне протистояння в умовах біполярної системи було демонтовано і ОБСЄ в цій ситуації мало би підтримувати цю безпеку. Але Росія її сьогодні зламала і ОБСЄ як і інші організації безпорадні перед цією російською загрозою».⁴

Отже, незважаючи на те, що ОБСЄ недостатньо ефективна організація, наша присутність в цій організації є важливою. Тож **протягом цих чотирьох місяців головування Україна може сприяти не тільки поглибленню безпекового співробітництва у поставлених питаннях, а й в черговий раз нагадати світовій спільноті про необхідність гідної відсічі агресору.**

⁴ Крим в ОБСЄ і Нормандському форматі – Кримський вечір: <https://ua.krymr.com/a/news-krymskyi-vechir-krym/30585765.html>

Інші події в ЄС***У Польщі партія влади пропонує скасувати чергові вибори президента і продовжити повноваження Дуди на два роки*****16.04.2020.**

У Польщі пропонують зміни до Конституції, які продовжать термін чинного президента Анджея Дуди на 2 роки та скасують вибори, заплановані на травень

Про це повідомляє Gazeta Wyborcza.

Правляча партія "Право і справедливість" та партія "Порозуміння" подали законопроект, яким пропонують змінити статтю 127 Конституції і продовжити термін президентської каденції до 7 років. Наразі термін каденції президента у Польщі складає 5 років.

У проекті прописано, що зміна "застосовуватиметься до терміну чинного президента Республіки Польща" - Анджея Дуди, та що внесення цих змін скасовує президентські вибори, заплановані на 10 травня, проведення яких опинилося під питанням у зв'язку з епідемією коронавірусу. Водночас, після цього особа, яка була президентом, не зможе повторно обертися на цю посаду.

Нагадаємо, нижня палата Сейму Польщі ухвалила до Виборчого кодексу поправки, що дозволяють провести чергові вибори президента країни поштою у зв'язку з карантинном.

*Еспресо****ЄІБ створює гарантійний фонд Covid-19 обсягом у 25 млрд євро*****17.04.2020.**

Європейський інвестиційний банк створює гарантійний фонд обсягом 25 млрд євро для інвестицій у боротьбу з пандемією коронавірусу.

Як пише "Європейська правда", про це повідомляється у комюніке, розміщеному на сайті установи.

Рада директорів Європейського інвестиційного банку на зустрічі погодила створення Європейського гарантійного фонду COVID-19 обсягом 25 мільярдів євро.

Рішення прийняли за підсумками рекомендацій Єврогрупи від 9 квітня щодо включення пропозиції ЄІБ до пакету заходів ЄС з реагування на кризу, зумовлену коронавірусом.

Фонд допоможе групі ЄІБ додатково збільшити підтримку європейських компаній на близько 200 мільярдів євро, з акцентом на підтримку середнього і малого бізнесу. Передбачається, що внески до фонду здійснюватимуть усі 27 країн-членів ЄС, також можливі внески з бюджету ЄС.

"Європі необхідна амбітна пан-європейська реакція на цю пандемію. Ці гарантії дозволять групі ЄІБ відіграти потужну роль у пакеті заходів, погодженого Єврогрупою. Міністри фінансів ЄС попросили нас діяти невідкладно – і ми це робимо. Ми зараз можемо діяти справді швидко, працюючи спільно з національними партнерами та ЄС, і забезпечити підтримку економіки там, де її найбільше потребують", - зазначив президент Європейського інвестиційного банку Вернер Хоєр.

Фонд створюється у рамках вже існуючої Партнерської платформи фондів (Partnership Platform for Funds), на основі її процедур.

Формальне його створення завершиться після того, як країни-члени, на які припадає не менше 60% капіталу Європейського інвестиційного банку, нададуть необхідні зобов'язання.

Щодо використання коштів фонду проводитимуться консультації з владою країн-членів, зокрема національними банками, щоб визначити нагальні потреби.

Окрім створення гарантійного фонду, група ЄІБ також вживає заходи, анонсовані у березні, переорієнтовуючи існуючі гарантії на підтримку європейських компаній для подолання наслідків епідемії.

Також задіють спільні з Єврокомісією фінансові інструменти, зокрема, InnovFin Infectious Disease Finance Facility, для фінансування наукових проектів для стримання епідемії, розробки ліків та вакцини. Загальне фінансування проектів групи ЄІБ у сфері охорони здоров'я наразі складає близько 5 мільярдів євро.

Європейська правда

Державні кордони Чехії можуть закрити на рік

20.04.2020.

Державні кордони Чехії мають бути закритими упродовж року, щоб запобігти новій хвилі інфікування коронавірусом.

Про це заявив президент країни Мілош Земан, повідомляє DW.

Зазначається, що президент порадив чехам провести літню відпустку на батьківщині.

За його словами, кордони слід закрити, "щоб не почалася нова хвиля інфікувань через те, що туристи їздитимуть до країн, де епідемія ще не закінчилася".

Раніше чеські туристичні фірми закликали владу дозволити мешканцям Чехії подорожувати до Словаччини та Хорватії, де нині зафіксовано не так багато випадків COVID-19.

Чехія заборонила в'їзд і виїзд зі своєї території в середині березня. Заборона не стосується далекобійників, медиків та деяких інших виняткових категорій працівників.

Від середини квітня уряд почав поступово послаблювати обмеження, запроваджені через пандемію хвороби COVID-19. Планується, що до 8 червня більшість підприємств запрацює у звичному режимі.

Укрінформ

В ЄС не домовилися щодо прагнень країн "Східного партнерства" і стурбовані безвізом - ЗМІ

21.04.2020.

Країни-члени Євросоюзу поки не дійшли згоди щодо прагнення країн "Східного партнерства" до набуття членства і стурбовані наслідками вже здійсненої візової лібералізації.

Як повідомляє "Європейська правда", про це йдеться в документі, опублікованому Радіо Свобода.

Документ обговорюється дипломатами з 27 країн ЄС. Він є відповіддю на комюніке Європейської комісії про "Східне партнерство", яке було представлено минулого місяця, і, як очікується, буде схвалено найближчими днями.

Обговорюваний документ як і раніше містить кілька висновків у квадратних дужках, що означає, що одностайності щодо зазначених пунктів ще не досягнуто.

Чиновники повідомили на умовах анонімності, що Франція, підтримувана деякими південними державами-членами ЄС, наполягає на тому, щоб взяти в дужки фразу, в якій йдеться, що "Рада визнає європейські устремління та європейський вибір відповідних східних партнерів, як зазначено в угоди про асоціацію".

Проте, офіційні особи заявили, що вони очікують, що Франція в підсумку відступить, оскільки ця фраза вже кілька років є стандартом ЄС для визнання того, що країни "Східного партнерства", такі як Грузія, Молдова і Україна, можуть приєднатися до блоку в майбутньому.

У параграфі, що описує необхідність розширення можливостей східних партнерів для протидії гібридним загрозам і зловмисній кіберактивності, деякі країни також намагаються додати слова "нагадуючи про неконфронтаційний підхід "Східного партнерства".

Однак члени Ради, схоже, повністю згодні, коли мова заходить про можливість призупинити візову лібералізацію.

Хоча призупинення не вважається неминучим, в документі йдеться, що країни-члени "відзначають, що велика кількість необґрунтованих заяв про надання притулку громадянами деяких країн-партнерів в країнах-членах ЄС викликає занепокоєння".

І Німеччина, і Швеція в минулому скаржилися на те, що грузинські злочинні угруповання використовували лібералізацію віз для скоєння крадіжок в цих країнах.

Нагадаємо, Європарламент обговорює свій проєкт звіту про майбутнє "Східного партнерства". Необов'язковий для виконання проєкт встановлює більш амбітні цілі, ніж текст Ради.

Він передбачає спільний економічний простір між ЄС і "Східним партнерством", а також поступову інтеграцію шести країн в енергетичний союз ЄС, транспортне співтовариство і єдиний цифровий ринок.

Українська правда

Новим главою ЄСПЛ став суддя з Ісландії

21.04.2020.

Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) обрав новим главою суддю з Ісландії Роберта Спано.

Як повідомили "Європейській правді" у пресслужбі суду, Спано вступить на посаду 18 травня цього року.

На посаді Спано змінить свого грецького колегу Ліноса-Александра Сіціліаноса.

Спано, 47-річний суддя, закінчив юридичний факультет Ісландського університету в 1997 році, пізніше він працював там професором і деканом. Магістр в галузі європейського та порівняльного права Оксфордського університету.

З 2009 по 2013 роки Спано був парламентським омбудсменом Ісландії.

У листопаді 2013 року призначений суддею ЄСПЛ, у 2017 році - головою його секції. З 2019 року був віцепрезидентом суду.

Європейська правда

ЗМІ: Єврокомісія розробляє план відновлення економіки обсягом 2 трлн євро

23.04.2020.

Європейська комісія розробляє план відновлення економіки ЄС після пандемії коронавірусу обсягом 2 трильйони євро.

Як повідомляє "Європейська правда", про це йдеться у внутрішній записці Єврокомісії, з якою ознайомилось видання Politico.

"В цілому, нові пропозиції зможуть генерувати не менше ніж 2 трлн інвестицій і витрат", - йдеться у двосторінковій записці.

План буде фінансуватися як з наступного семирічного бюджету ЄС, Багаторічної фінансової рамки ЄС (MFF), так і з окремого і тимчасового "інструменту відновлення", який буде опиратися на статтю 122 договорів ЄС для залучення до 320 мільярдів євро на ринках капіталу.

"Приблизно половина... цієї суми буде складатися з позик державам-членам; інша частина залишиться в бюджеті і буде погашена державами-членами після 2027 року протягом тривалого періоду або буде сплачена в майбутньому додатковими власними ресурсами", - наголошується в записці.

Чиновники Єврокомісії заявили, що записка ще не надійшла до канцелярії президентки Урсули фон дер Ляєн. За словами одного з представників ЄС, ці пропозиції все ще перебувають на стадії розробки на рівні технічного персоналу.

Ця пропозиція не обговорюватиметься на засіданні єврокомісарів наступного тижня, але, як очікується, буде розглянута пізніше, сказав інший представник ЄС.

Згідно з запискою, лідери ЄС можуть схвалити текст плану в червні.

Лідери ЄС у четвер проведуть відеоконференцію, під час якої обговорюватимуть питання про те, як найкраще фінансувати відновлення блоку.

Очікується, що лідери затвердять програму допомоги на 540 млрд євро, яка має почати діяти до 1 червня. Вона покликана захистити європейських працівників, підприємства та країни, які найбільше постраждали від спалаху коронавірусу.

Європейська правда

Парламент Румунії почав створення суперечливої угорської автономії. Уряд проти

29.04.2020.

Палата депутатів парламенту Румунії проголосувала за закон про автономію Секейського краю, де проживає угорська національна меншина Румунії

Про це повідомляє румунський сайт Ziua news.

"Прийняття за мовчазною процедурою законопроєкту про автономію Секейського краю є прихованою політичною торгівлею між PSD (Соціал-демократична партія – ред.) та UDMR (Демократичний союз угорців Румунії – ред.). Це не вперше, коли в парламенті Румунії PSD грає в гру UDMR, ставлячи інтереси партії над національними інтересами. Повна відповідальність за мовчазне схвалення цього територіального розпаду Румунії покладається на токсичну більшість PSD та його союзників у керівництві Палати депутатів, які скористалися великоднім періодом та обмеженою діяльністю парламенту, щоб не ставити остаточний проєкт на остаточне голосування. Ось як діє токсична більшість, коли вона хоче прийняти законопроєкт таємно", - заявив керівник фракції Національної ліберальної партії Флорін Роман.

Як зазначається, законопроєкт про автономію Секейського краю був прийнятий Палатою депутатів шляхом мовчазного схвалення, і він перейде на розгляд до Сенату, який є органом, що приймає рішення у цій справі.

Ініціатором законопроєкту виступив Демократичний союз угорців Румунії.

Уряд Румунії виступив проти ухвалення законодавчого акту. Депутати адміністративної комісії винесли негативний висновок щодо законопроєкту.

Він передбачає, що Секейський край стане автономним регіоном із правосуб'єктністю. До його складу мають увійти повіти Ковасна та Харгіта, а також місто Муреш.

Автономія краю, прийнята законом, виноситься на референдум його громадян.

Законопроектом також пропонується, щоб регіональну автономію здійснювали рада місцевого самоврядування, регіональна державна адміністрація, а також призначена нею комісія з питань самоврядування.

Автономія матиме президента. Крім того, передбачається, що угорська мова у Секейському краї стане офіційною. Також автономія матиме "символіку угорської нації".

Як відомо, Секейська земля - невизнана національно-територіальна автономія секеїв - субетнічної групи, що становить угорську національну меншину на території сучасної республіки Румунія. Проголошена 5 вересня 2009 року представниками населення і місцевої влади повітів Північної Трансильванії.

З 1990-х років серед секеїв активно розгорнувся рух за автономну Секейську землю у складі Румунії, яка юридично є унітарною державою.

Еспресо

Парламент Словаччини висловив довіру новому уряду

30.04.2020.

Парламент Словаччини в четвер висловив довіру уряду прем'єра Ігоря Матовича і схвалив його програму.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на Aktuality.

За довіру новому уряду проголосували 93 з 141 присутніх депутатів.

Вибори до парламенту Словаччини відбулися 29 лютого, найбільше голосів отримала партія "Звичайні люди і незалежні особистості", а її лідеру Ігорю Матовичу президентка Зузана Чапутова доручила формування уряду.

У суботу 21 березня лідери чотирьох демократичних партій – "Звичайні люди і незалежні особистості", "Ми сім'я", "Свобода і солідарність" і "За людей" – підписали угоду про створення правлячої коаліції, яка має в парламенті конституційну більшість, 95 місць з 150.

Європейська правда

Частина II

Зовнішня політика України

План «Козака - Єрмака» як втілення російської «миротворчості» на Донбасі

Як відомо 11 березня 2020 року в Мінську, в рамках Тристоронньої контактної групи по врегулюванню конфлікту на Донбасі була підписана Домовленість про створення Консультативної ради, так званий **План «Козака - Єрмака»**. В Консультативну раду, передбаченою цим Планом, мають увійти по 10 представників від України і бойовиків "ЛДНР" з правом вирішального голосу, а також по одному представнику від ОБСЄ, Німеччини, Франції та Росії з правом дорадчого голосу. Рада "фіксує суб'єктність ОРДЛО" і **дає Росії статус гаранта-спостерігача** нарівні з Німеччиною, Францією та ОБСЄ. "Основним завданням Ради є здійснення діалогу, консультацій та вироблення пропозицій щодо проектів політичних і правових рішень з врегулювання конфлікту, відповідно до комплексами заходів, в тому числі щодо проведення виборів в окремих районах Донецької та Луганської областей України"⁵. Також в документі йдеться про "необхідність всеосяжного політичного врегулювання конфлікту", однак нічого не сказано про необхідність негайного припинення вогню, стійкого режиму тиші і забезпечення всіх умов безпеки, необхідних для політичного процесу⁶.

Склад Ради має бути визначений як мінімум за три дні до першого засідання. В Офісі президента України заявили, що рішення про створення Консультативної ради було прийнято після консультацій з представниками ОБСЄ, Франції та Німеччини про виконання домовленостей саміту "Нормандське четвірки", що відбувся в грудні 2019 року⁷. Рішення про створення консультативної ради мало

⁵Нові мінські протоколи. Документ. https://dt.ua/POLITICS/novi-minski-protokoli-dokument-341404_.html

⁶ Там само.

⁷ Там само.

бути підписано 25 березня 2020 року після консультацій з представниками ОБСЄ, Франції та Німеччини.

Навіщо Президенту Володимир Зеленському стало потрібно визнавати суб'єктність ОРДЛО, якщо до цього протягом 6 років Україна таку «суб'єктність» категорично відкидала? Очевидно, що закінчення війни з Росією, до якого він так прагне, у форматі врегулювання внутрішнього конфлікту на Донбасі мирними дипломатичними засобами неможливе без досягнення компромісу з ДНР/ЛНР чи ОРДЛО. Без визнання їх суб'єктності такий компроміс видається недосяжним. Саме тому в Плані «Козака-Єрмака» і передбачено визнання такої їх суб'єктності через включення до «Консультаційної ради». В свою чергу, визнання суб'єктності цих непідконтрольних територій потягне за собою визначення їх «особливого статусу» з подальшим включенням їх в конституційне поле України. Це призведе до федералізації державного устрою України з подальшими фатальними наслідками для її державного суверенітету.

З боку ж Росії, необхідною умовою для досягнення такого компромісу буде закріплення за нею статусу «гаранта», що вже передбачено в Плані «Козака-Єрмака». Виконання Росією функції гаранта безпеки і підтримання миру при такому сценарії «об'єднання» непідконтрольних територій Донбасу з Україною буде передбачати розміщення російських військ на цих територіях, які у випадку порушення «особливого статусу ОРДЛО», чи умов компромісу можуть вдатися до широкомасштабної воєнної операції з «примусу до миру», як це сталося у випадку 5-ти денної російсько-грузинської війни 2008 року. При цьому обов'язковою умовою підтримання миру стане повна демілітаризація не тільки непідконтрольних територій Донбасу, але й усієї України, як це вже було передбачено в «Меморандумі Козака» щодо Молдови. В такому разі над Україною нависне загроза повної капітуляції (аншлюс), окупація її території російськими військами, або переростання локальної в широкомасштабну війну з Росією.

Очевидно, що при такому сценарії Україна не поверне собі окуповані території і не відновить контроль над ділянкою українського державного кордону. Непідконтрольні території Донбасу при цьому отримають широкі можливості утвердити себе в статусі незалежних квазі-держав, подібних до Абхазії, Південної Осетії чи Східного Тімору з подальшим приєднанням до Росії, чи і надалі залишатись під її протекторатом, або ж виступати в якості воєнного плацдарму для розгортання російських військ з метою їх подальшого наступу і захоплення нових українських територій.

Очевидно, що таку загрозу усвідомлює, насамперед, громадянське суспільство України, яке виразило різкий протест втіленню плану «Козака-Єрмака». Його оголошення навіть призвело до утворення опозиції в лавах парламентської монобільшості правлячої партії «Слуга народу»⁸.

Влада зреагувала на таку реакцію суспільства і запевнила словами віце-прем'єр міністра, міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Олексія Резнікова, що 25 березня 2020 року, як попередньо планувалось, ніякого рішення по створенню «Консультативної ради» згідно плану «Козака-Єрмака» на засіданні Тристоронньої контактної групи в Мінську прийнято не буде⁹. Напередодні запланованої на 30 квітня 2020 року зустрічі в «нормандському форматі», спікер Верховної Ради Дмитро Разумков заявив, що в Раді поки що немає ініціатив щодо імплементації «формули Штайнмаєра». Запевнення спікера

⁸ Ряд депутатов "Слуги народа" просят Зеленского вернуть минские переговоры в поле законодательства Украины: все договоренности должны вестись исключительно с РФ. https://censor.net.ua/news/3181378/ryad_deputatov_slugi_naroda_prosyat_zelenskogo_vernut_minsk_ie_peregovory_v_pole_zakonodatelstva_ukrainy

⁹ Решение о создании "Консультативного совета" с ОРДЛО в среду подписываться не будет – Резников: <https://www.ostro.org/general/society/news/587281/>

підтвердив і голова парламентського комітету із зовнішньої політики Андрій Мережко, зазначивши що ніяких прямих переговорів між Україною та ОРДЛО не було і не буде, ніякого статусу спостерігача РФ не отримає¹⁰.

Зі свого боку, міністр закордонних справ РФ Сергій Лавров виступив на захист Єрмака і звинуватив Україну в зриві «нормандської четвірки» в Берліні. За його словами, всі питання, узгоджені в Парижі, блокуються і в контактній групі, і в українському парламенті, і в українському уряді. Лавров також зазначив, що коли Андрій Єрмак під час переговорів у Мінську «намагався зсунути з мертвої точки» переговори по Донбасу, у владі ці спроби Єрмака «торпедуються і звучать звинувачення у державній зраді»¹¹. Він також розкритикував Німеччину за те, що на порядку денному онлайн-зустрічі міністрів закордонних справ «нормандської четвірки» немає нічого щодо «формули Штайнмайєра» та щодо того, як закріпити в українському законодавстві на постійній основі особливий статус Донбасу.

Зробивши паузу щодо створення «Консультативної ради» за Планом «Козака-Єрмака», українська сторона ініціювала на черговому засіданні Тристоронньої контактної групи 22 квітня 2020 року у формі відеоконференції, створення робочої групи за участю представників прикордонних і митних служб України та Росії і посередників з ОБСЄ для формування механізму відновлення Україною контролю над втраченою ділянкою державного контролю. В той же час, на цьому засіданні українська сторона «категорично відкинула» можливість закріплення «особливого статусу» ОРДЛО в Конституції України¹².

Та незважаючи на те, що можливість створення таких груп передбачена пунктом 13 «Комплексу заходів по виконанню Мінських угод» очевидно, що Росія не допустить втілення такого механізму. Цього не можуть не усвідомлювати в офісі Президента України. Тому скоріше за все ініціатива щодо створення робочої групи з представників прикордонних та митних служб України і Росії спрямована на те, щоб відволікти увагу українського суспільства від плану «Козака-Єрмака». Росії також вигідно підіграти ці ініціативи, завдяки якій вона може поправити свій імідж миротворця в очах міжнародного співробітництва і «гаранта» виконання Мінських угод. На думку військового експерта Михайла Жирохова «цілком можливо, що на такий крок Кремль міг піти, щоб в позитивному тлі показати Андрія Єрмака та його миротворчі зусилля»¹³.

11 квітня 2020 року Президент Володимир Зеленський, знаходячись з робочим візитом в зону проведення операції об'єднаних сил (ООС) заявив, що в нього «посилилось бажання закінчити війну і досягти миру». Що ж до квітневого саміту у «нормандському форматі» який був перенесений на 30 квітня 2020 року, міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба на своєму брифінгу в цей день заявив, що наразі визначити дату проведення наступного саміту зарано¹⁴. Натомість замість саміту глав держав, в цей день була проведена зустріч голів МЗС «нормандської четвірки» у форматі відеоконференції, яка тривала півгодини. Зі

¹⁰ Никаких прямых переговоров между Украиной и ОРДЛО не было и не будет: никакого статуса наблюдателя РФ не получит, - "слуга народа" Мережко: https://censor.net.ua/news/3181670/nikakih_pryamyh_peregovorov_mejdu_ukrainoy_i_ordlo_ne_bylo_i_ne_budet_nikakogo_statusa_nablyudatelya

¹¹ Лавров виступив на захист Єрмака і звинуватив Україну в зриві саміту «нормандської четвірки» в Берліні: <https://aspi.com.ua/news/novini-svitu/lavrov-vistupiv-na-zakhist-ermaka-i-zvinuvativ-ukrainu-v-zrivi-samitu-normandskoi>

¹² Украина в Минске отвергла пожелания России по Донбассу. <https://hvylya.net/news/205622-ukraina-v-minske-otverгла-pozhelaniya-rossii-po-donbassu>

¹³ Минские переговоры: Эксперты не верят в работоспособность новой группы по возвращению. https://lifedon.com.ua/policy/policy_ukraine/51722-minskie-peregovory-eksperty-ne-veryat-v-rabotosposobnost-novoy-gruppy-po-vozvrashcheniyu-granicy

¹⁴ Визначити дату проведення зустрічі у «нормандському форматі» зарано – Кулеба: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-kuleba-normandska-chetvirka-samit/30585731.html>

слів Кулеби, певна частина розмови була присвячена “спробам російського колеги завести інтерпретацію реальності в прямий діалог між Києвом та так званим Донецьком та Луганськом”. Д. Кулеба наголосив, що Україна готова говорити з українцями, які проживають на окупованих територіях, але не з незаконними формуваннями¹⁵.

Пізніше, в день засідання ТКГ у форматі відеоконференції 22 квітня 2020 року В. Зеленський уточнив термін, протягом якого він прагне реалізувати це бачення: «Я впевнений в тому, що за мою каденцію ми закінчимо війну, упевнений особисто». Цю впевненість він пов’язує з роботою ТКГ в Мінську, зустрічі якої відбуваються щотижня в режимі відеоконференції. «Тобто ми прискорили цей процес, і будуть результати. Після кожної Мінської зустрічі має бути папір, що ми про щось домовилися і крок вперед ми зробили». За його словами, **«якщо Мінський процес не буде працювати, то ми будемо міняти тактику»**. **«Я говорив, що готовий чекати один рік, готовий працювати один рік. Якщо Мінський процес не буде працювати, то ми будемо міняти тактику. Ми до цього готові - рік ще не пройшов»**¹⁶

Виходячи з таких переконань президента постає питання: **яких результатів** планується досягти і **яка тактика** буде обрана для їх досягнення? Зазначений намір Президента В.Зеленського став свідченням того, що обрана ним тактика завершення війни і досягнення миру у форматі розв’язання внутрішнього конфлікту на Донбасі виключно мирними дипломатичними засобами не здатна привести до тих результатів, на які він розраховує, тобто: повернення окупованих територій, відновлення втраченого контролю над ділянкою українського кордону і досягнення миру. Адже перехід від класичної до дипломатії, побудованої на непублічних кулуарних домовленостях є наочним свідченням цього.

Усвідомлення хибності такого шляху вже є першим кроком виходу з глухого кута парадигми «врегулювання внутрішнього конфлікту на Донбасі». Обнадійливим в цьому сенсі виглядає виступ Д. Кулеби на брифінгу після завершення зустрічі голів МЗС «нормандської четвірки» у форматі відеоконференції, в якому він позначив **Росію в ТКГ як державу агресора, а не «посередника», Україну як державу, що захищається від агресії, а ОБСЄ як посередника. Інституалізація України та Росії саме в таких статусах відповідає існуючій реальності, а від так відкриває віддалену перспективу завершення війни.**

¹⁵ Зустріч голів МЗС “нормандської четвірки” тривала півтори години: що обговорили. <https://www.unn.com.ua/uk/news/1866784-zustrich-goliv-mzs-normandskoyi-chetvirk-trivala-pivtori-godini-scho-obgovorili>

¹⁶ «Упевнений особисто». Зеленський заявив, що закінчить війну на Донбасі до кінця президентського терміну. <https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/zelenskiy-poobicyav-zakinchiti-viynu-na-donbasi-do-kincyua-prezidentskogo-terminu-novini-ukrajini-50083715.html>

Двосторонні відносини

Європейський Союз

Україна пропонує підписати угоду про "відкрите небо" з ЄС в червні

17.04.2020.

Україна пропонує підписати Угоду про спільний авіаційний простір з ЄС на саміті Східного партнерства, який запланований на 18 червня.

Про це прем'єр-міністр України Денис Шмигаль говорив у телефонній розмові з прем'єром Хорватії Андреєм Пленковичем, повідомляє "Європейська правда" з посиланням на пресслужбу уряду.

"У ході розмови українською стороною було запропоновано підписати Угоду про Спільний авіаційний простір між Україною та ЄС під час саміту Східного партнерства", - сказано у повідомленні.

У лютому тогочасний прем'єр-міністр Олексій Гончарук заявляв, що Україна та Євросоюз можуть підписати Угоду про спільний авіаційний простір до кінця року.

Європейський спільний авіаційний простір (САП) – двостороння угода між ЄС і третіми країнами, що встановлює спільні стандарти безпеки та лібералізує ринкові відносини у сфері авіації, дозволяючи ефективніше та безпечніше використання повітряного простору.

Переговори про САП з Україною завершилися в 2013 році, та підписання угоди було заблоковане через конфлікт між Великою Британією та Іспанією щодо статусу аеропорту Гібралтару. 31 січня Британія вийшла з Євросоюзу.

Економічна правда

ЄС може надати Україні 1,2 мільярда євро кредитів для подолання коронакризи: які умови

22.04.2020.

ЄС надасть країнам-сусідам 3 млрд євро для боротьби з коронавірусом, з яких Україна матиме право отримати позики на суму 1,2 млрд євро.

Як пише "Європейська правда", таке рішення Єврокомісія ухвалила в середу.

Європейська комісія оголосила про надання макрофінансової допомоги для боротьби з пандемією коронавірусу 10 країнам. Із загальної суми у 3 млрд євро найбільше коштів отримає Україна - 1,2 млрд євро. На другому місці за обсягом - Туніс (600 млн), третя - Боснія та Герцоговина (250 млн).

Рішення про надання макрофінансової допомоги не є остаточним, за правилами ЄС воно потребує схвалення Європарламентом та Радою ЄС, а в Україні воно потребуватиме схвалення Верховною радою. Єврокомісар з питань економіки Паоло Джентілоні закликав ЄП та Раду ЄС "якнайшвидше схвалити цей важливий пакет (угод про макрофінансову допомогу)", повідомили в пресслужбі ЄК.

Важливо зазначити, що макрофінансова допомога не є безповоротною, а надається у формі кредитів за низькою відсотковою ставкою.

Втім, кредити у рамках МФД є довгостроковими та надаються під низький плаваючий відсоток - Євросоюз позичає ці кошти на міжнародних ринках і передає кошти у розпорядження держав-партнерів. Тривалість даної позики, а також те, чи буде вона розбита на кілька траншів, наразі не уточнюється. Метою макрофінансової допомоги є подолання дефіциту бюджету, тому держави-реципієнти мають право витрачати кошти на свій розсуд, фінансуючи звичні бюджетні витрати.

Обов'язковою умовою надання позики є відновлення співпраці України із МВФ.

Як відомо, ключовою вимогою для початку фінансування є ухвалення змін у законодавство, яке унеможливить повернення Приватбанку колишнім власникам. Раніше посол ЄС назвав "антиколомойський" закон лакмусовим папірцем для України.

Володимир Зеленський привітав рішення Єврокомісії.

"Це безпрецедентна за обсягом макрофінансова допомога. Рішення ЄС – це не лише вияв солідарності у важкі часи. Це свідчення, що Україна не помилилася, зробивши європейський вибір. Адже справжні друзі пізнаються в біді", – зазначив президент.

У пресрелізі на сайті Офісу президента зазначається, що кошти ЄС допоможуть гарантувати макроекономічну стабільність України та дозволять державі звільнити додаткові ресурси для захисту громадян та пом'якшення наслідків пандемії.

Економічна правда

Німеччина

Німеччина передала Україні обладнання для боротьби з лісовими пожежами у Зоні відчуження вартістю 230 тисяч євро 17.04.2020.

Німеччина передає Державній службі з надзвичайних ситуацій в Україні обладнання для локалізації лісових пожеж у Зоні відчуження на суму 230 тис. євро.

Як повідомили УНІАН у Посольстві Німеччини в Україні, за дорученням Федерального уряду Німечьке товариство міжнародного співробітництва передає спеціальне обладнання для локалізації лісових пожеж навколо Чорнобильської АЕС.

Так, допомога включає 80 дозиметрів для вимірювання радіоактивності та близько 15 км пожежних рукавів.

Крім того, закуплять пожежну автоцистерну, спеціально обладнану для лісових та рослинних пожеж. Вартість цієї допомоги становить 230 тис. євро.

"Ми раді чути, що гасіння пожеж проходить успішно завдяки масштабному задіянню підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій", – сказала посол Німеччини в Україні Анка Фельдгузен. "Щоб підтримати і захистити відважних вогнеборців у їхній боротьбі, ми швидко відреагували і, за погодженням з ДСНС, закупили дозиметри, пожежні рукави та пожежну машину", – додала вона.

Окрім того, сказано, що Федеральний уряд підтримує ДСНС та Товариство Червоного Хреста України з 2015 року. Так, з того часу 150 підрозділів ДСНС у 120 територіальних громадах були оснащені новим обладнанням. Серед іншого, партнерам було передано 2 тис. дихальних апаратів, 5 тис. 500 повнолицьових масок, 4 тис. 100 індивідуальних захисних костюмів, 240 кілометрів пожежних рукавів, 50 водяних насосів, 60 тонн піноутворюючого вогнегасного засобу, 12 карет швидкої допомоги, 50 пожежних машин і по 3 тис. 500 пар рукавичок, черевиків і шоломів для пожежників.

У цьому зв'язку, використання технічного обладнання та надання консультацій значно знизили ризик завдання шкоди здоров'ю співробітникам оперативних підрозділів.

Кількість жертв пожеж зменшилася на 30 відсотків з початку надання підтримки.

Крім того, від Федерального уряду ДСНС отримала минулого тижня для боротьби з COVID-19 захисні маски, захисні костюми, а також переносні дезінфікуючі апарати на суму 175 тис. євро.

Уніан

США

США збільшили допомогу Україні у зв'язку з епідемією до 9,1 мільйонів доларів

17.04.2020.

США збільшили допомогу Україні у зв'язку з епідемією до 9,1 млн доларів.

Як пише "Європейська правда", про це повідомило на своїй Facebook-сторінці Посольство України у США.

Сполучені штати Америки розширили допомогу Україні для боротьби з Covid-19 до 9,1 мільйона доларів.

Кошти виділятимуться через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

"Допомога спрямовуватиметься на підготовку лабораторних систем, виявлення захворювання, надання технічної підтримки в питаннях реагування та інформування щодо ризиків поширення COVID-19. Окрім того, допомога сприятиме підтримці заходів з профілактики та лікування хворих на COVID-19, заходів з забезпечення водопостачання, санітарії та гігієни для найбільш вразливих верств населення Донецької та Луганської областей", - йдеться у повідомленні.

Нагадаємо, наприкінці березня Агентство США з міжнародного розвитку оголосило про надання Україні 1,2 мільйона доларів на медичну та гуманітарну допомогу для подолання епідемії коронавірусу.

Європейська правда

Франція

Зеленський обговорив з Макроном пандемію коронавірусу та допомогу МВФ

27.04.2020.

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Французької Республіки Еммануелем Макроном. Співрозмовники обговорили ситуацію в обох країнах у зв'язку з пандемією коронавірусу, а також готовність України до співпраці з МВФ. Про це повідомляє УНН з посиланням на пресслужбу ОП.

"Україна робить свій внесок у боротьбу з пандемією. У межах програми стратегічних перевезень НАТО українські вантажні літаки „Мрія“ та „Руслан“ залучені до доставки гуманітарної й медичної допомоги по всьому світу, серед іншого до Франції", — сказав Зеленський.

Тож глави держав погодилися з необхідністю тісної координації зусиль для подолання наслідків пандемії та відновлення економічної активності.

Зазначається, що Зеленський поінформував Макрона про перебіг переговорів з Міжнародним валютним фондом щодо започаткування нової програми співпраці з Україною.

"Закон про банки є для нас пріоритетним. Я впевнений, що ми проголосуємо його, бо це важливо для нас і відкриває можливості для співпраці з МВФ", — наголосив Президент.

Зеленський також відзначив важливість подальшої макрофінансової підтримки України з боку ЄС і висловив сподівання щодо швидкого ухвалення на рівні Євросоюзу рішення про надання Україні макрофінансової допомоги обсягом 1,2 млрд євро для подолання наслідків пандемії COVID-19.

Повідомляється, що окрема увага була приділена ситуації на сході України та стану реалізації домовленостей, досягнутих під час Паризького саміту в Нормандському форматі. Президент Франції привітав взаємне звільнення

утримуваних осіб 16 квітня цього року, у межах якого в Україну повернулося 20 людей.

Сторони також підтвердили взаємний інтерес до відновлення динаміки двосторонньої співпраці після нормалізації епідемічної ситуації.

Варто зазначити, що Макрон підтвердив свій намір відвідати Україну.

УНН

Литва

Зеленський обговорив з президентом Литви підготовку саміту «Східного партнерства»

28.04.2020.

Зеленський поінформував Гітанаса Науседу про безпекову ситуацію на Донбасі.

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з президентом Литовської Республіки Гітанасом Науседою.

Про це повідомляє пресслужба президента.

Співрозмовники обговорили ситуацію в країнах у зв'язку з поширенням коронавірусу та заходи, яких вживають в Україні та Литві з метою протидії та мінімізації впливу Covid-19 на громадян.

Глава Української держави поінформував Гітанаса Науседу про безпекову ситуацію на Донбасі. Президент України висловив подяку за незмінну підтримку Вільнюсом суверенітету й територіальної цілісності нашої держави.

Президенти України та Литви обговорили стан підготовки важливих євроінтеграційних заходів: саміту Україна – ЄС та шостого саміту Східного партнерства.

Співрозмовники відзначили важливість продовження двостороннього політичного діалогу попри ситуацію з поширенням коронавірусу. Президент України запросив свого литовського колегу відвідати Київ наприкінці цього року з метою участі в черговому засіданні Ради Президентів України та Литовської Республіки.

«Чекаю на нашу зустріч, і, звісно, хочеться більше спільних економічних рішень. Сподіваюся, в цьому напрямку ми зможемо рухатися попри карантин. Вдячний за адвокацію України у Європі й за дружбу між нашими країнами», – сказав Володимир Зеленський.

Главком

Вірменія

Дмитро Кулеба і Зограб Мнацаканян обговорили актуальний порядок денний українсько-вірменських відносин

30.04.2020.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба провів телефонну розмову з Міністром закордонних справ Республіки Вірменія Зограбом Мнацаканяном.

Співрозмовники обговорили стан і перспективи розвитку двостороннього співробітництва на усіх напрямках, що становлять обопільний інтерес. Сторони наголосили на міцних історичних зв'язках між українським і вірменським народами.

Міністри також приділили особливу увагу питанням розвитку торгівлі та поглиблення економічного діалогу.

Очільники зовнішньополітичних відомств позитивно оцінили взаємодію у питанні повернення українських і вірменських громадян та обмінялися досвідом з подолання наслідків пандемії COVID-19.

Міністерство закордонних справ України

Канада

Заступник Міністра закордонних справ України Євгеній Єнін провів зустріч із Послом Канади в Україні Ларисою Галадзою

30.04.2020.

30 квітня 2020 року заступник Міністра закордонних справ України Євгеній Єнін провів зустріч з Послом Канади в Україні Ларисою Галадзою.

Під час зустрічі було обговорено ключові питання зміцнення двостороннього співробітництва, розвитку політичного діалогу, торговельно-економічної та інвестиційної взаємодії, подальшої підтримки Канадою суверенітету і територіальної цілісності України, процесу реформ у нашій державі.

Євгеній Єнін висловив вдячність за масштабну допомогу, яка надається Канадою Україні, в тому числі, за рішення виділити гуманітарну допомогу для протидії пандемії COVID-19.

Окрему увагу було приділено можливостям лібералізації Канадою візового режиму для громадян України, взаємного забезпечення умов для реалізації завдань у сфері мобільності молоді.

Сторони розглянули пріоритетні завдання щодо координації зусиль для забезпечення міжнародного розслідування обставин збиття Іраном українського літака, виплати компенсацій родинам загиблих, а також реалізації ініціатив на посилення безпеки у сфері цивільної авіації.

Міністерство закордонних справ України

Частина III

Опір російській гібридній війні

Бактеріологічна диверсія Московського Патріархату

Карантин у весняний час викликає чимало спокус для тих, хто самоізолюється у своїх помешканнях по всьому світу. Однак серед усього є одна особлива спокуса, мало причетна до весни як такої. Вона впливає з релігійних традицій. Християни різних конфесій - а це близько 2,4 млрд. вірян по всьому світу - не можуть дотримуватися звичних обрядів, зокрема й у святкуванні цього річного Великодня. Адже окрім іншого, карантинні обмеження не дозволяють їм відвідувати церкви на час свята. В цьому Україна - не виняток. Тим паче, коли 80% людей, які вважають себе віруючими - православні християни. Стримати таку кількість людей від походу до церкви є серйозним викликом для країни. І якими б благопристойними не були наміри лідерів конфесій у схожій ситуації, сьогодні проведення служб за участі парафіян видається безвідповідальним рішенням. Головна проблема полягає у тому, що механізмів ефективного дотримання "усіх необхідних санітарних норм" фактично не існує.¹⁷

8 квітня 2020 року МВС повідомило, що домовилось із Всеукраїнською радою церков про те, що релігійні служби відбуватимуться на час карантину без вірян, а на Великдень церкви не будуть збирати людей біля церков та у самих храмах. Предстоятелі Православної церкви України та Української греко-католицької церкви звернулись до вірян й закликали тих лишитись на Великдень вдома, щоб зберегти здоров'я.

Проте, на Вербну неділю деякі храми Української православної церкви Московського патріархату (УПЦ МП) порушили заборони й святити вербу у подвір'ях. Києво-Печерська лавра, яка підпорядковується УПЦ МП, стала

¹⁷ Напередодні Великодня Московський патріархат ризикує здоров'ям вірян: <https://ukraineworld.org/articles/russian-aggression/russian-church-risks-jeopardizing-believers>

епіцентром спалаху коронавірусу у столиці. 14 квітня 2020 року митрополит Онуфрій записав відеозвернення до пастви. **«У цей рік свято Святої Пасхи у нас особливе через вірусну хворобу, яка розповсюджується земною кулею. Тому сповіщаю вас, дорогі брати і сестри, що у храмах Пасхальні богослужіння будуть звершуватися»**, — сказав Онуфрій. Для тих, хто хворіє, Онуфрій анонсував трансляцію служб через телебачення. Решта ж вірян, за його словами, можуть йти до храмів на свято.¹⁸ А настоятель Києво-Печерської лаври, митрополит УПЦ МП Павло розкритикував українську владу за заклики обмежити релігійні обряди під час карантину через поширення коронавірусу. Відтак, Павло запросив вірян ходити в храм, причащатися самим і брати до причастя дітей. На думку Павла, українська влада припустилася «недалекоглядності», коли оприлюднила «безумні веління». Він вважає, що влада зацікавлена «тримати в страху людей».¹⁹

Хоча у самій Росії РПЦ частиною якої є УПЦ МП закликає вірян навіть у період Великодніх свят дотримуватися самоізоляції. «Керуючись благословенням Святейшого патріарха, духовенству - закликати парафіян до домашньої молитви до зняття обмежень, введених владою. Це стосується, в тому числі, днів Страсної седмиці і свята святої Пасхи», ідеться в тексті рекомендацій до спеціального циркуляру від 8 квітня, який розіслав до всіх митрополій і єпархій Данилів монастир, що є резиденцією патріарха Кирила. А тих, хто продовжує відвідувати храми під час епідемії Covid-19, викривають у немирності до Бога.²⁰

Станом на 18-19 квітня 2020 року святкові богослужіння з нагоди Великодня пройшли у понад 13 тисячах українських храмів. Участь в богослужіннях взяли понад 130 тисяч людей, повідомляють в Міністерстві внутрішніх справ. Це суттєво менше, ніж минулого року, коли в релігійних обрядах на Великдень взяли участь понад 7 мільйонів людей. Водночас, за у 19 церквах на території 13-ти областей були виявлені порушення правил карантину - присутність понад 10 вірян у храмах, зокрема, без засобів індивідуального захисту.²¹

Таким чином, на Великдень так звану **"Українською православною церквою Московського Патріархату"** була скоєна суспільно небезпечна диверсія, яка є грубим порушенням законодавства України у вигляді проведення заборонених масових заходів під час загальнонаціонального карантину через смертельно небезпечну хворобу. Головним доказом і, обтяжувальною обставиною в цьому злочині є той факт, що той самий Московський Патріархат у Росії суворо заборонив збирати людей на Великдень у своїх храмах. У той самий час, як можна припустити з загальновідомих фактів, **Московський патріархат, навпаки, рекомендував своєму філіалу в Україні збирати людей у храмах**. А саме масове скупчення людей, як відомо, є найбільш сприятливим середовищем для поширення коронавірусу. У цьому випадку, **це штучно було зроблено для**

¹⁸Якої епідемії вам ще бракує? Онуфрій закликав вірних приходити на Великдень до храмів: <https://wz.lviv.ua/news/410568-yakoi-epidemii-vam-shche-brakuie-onufrii-zaklykav-virnykh-prykhodyt-na-velykden-do-khramiv>

¹⁹Настоятель Києво-Печерської лаври закликає ігнорувати карантин: https://zaxid.net/skandalniy_nastoyatel_kiyevo_pecherskoyi_lavri_zaklikav_viryani_ignoruvati_karantin_n1499612

²⁰Великодня диверсія. Чому в Росії людей женуть від церкви, а в Україні – запрошують? : <https://glavcom.ua/country/society/velikodnya-diversiia-chomu-v-rosiji-lyudey-zhenut-vid-cerkvi-a-v-ukrajini-zaproshuyut-674107.html>

²¹ До храмів на Великдень прийшли 130 тисяч людей – МВС: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-52344364>

намісного створення другої хвилі епідемії в Україні, хоча населення й уряд усіма силами намагаються цю епідемію припинити.²²

Можна було би сприймати весь цей перфоманс, як спробу Російської православної церкви в Україні (РПЦвУ) самоліквідуватися, якби священники та вірні російської церкви були закритою групою, що не контактує з іншими представниками українського соціуму. **Такі безвідповідальні дії московських попів свідчать про цілеспрямоване бажання ширити не слово Боже, а коронавірус.** Нести в маси хворобу, замість того, аби вести проповіді в онлайні в час епідемії. Все це лиш вкотре доводить, що УПЦ (МП) є саме філіалом російської церкви, а не українською релігійною інституцією: за духом і ментальністю. Тут обирають свій особливий шлях, замість того, аби дотримуватися норм та правил, висловлюють готовність наражати людей на небезпеку та чинити на шкоду українському суспільству – лиш би показати власну інакшість та **зневагу до української держави та її народу.** Це церква, котра обирає жити в темному Середньовіччі, замість того, аби користуватися здобутками цивілізації. Вона, як і в ті давні часи, протиставляє медицину й науку вірі, наражає людей на небезпеку, закликаючи іти в часи епідемії в храм. А коли порушення виходять за рамки здорового глузду й стають загрозою для всього суспільства – чи не причина це для того, аби позбавити таку кантору реєстрації як організацію, котра несе суспільству не благі вістки, а смертельну хворобу? ²³

Таким чином, **МПЦ скористалось церковними святами Вербної неділі та Великодня щоб маніпулювати свідомістю вірян і у такий спосіб підштовхнути їх влаштовувати правопорушення та недотримуватись правил карантину.** Цю диверсію варто розцінювати як частину гібридної війни Росії проти України, в якій УПЦ МП є традиційно важливим її інструментом. Така свідомо антиукраїнська війна на церковному рівні не повинна залишитись без уваги держави, адже у разі продовження цього свавілля громадян України очікуватимуть плачевні наслідки.

²² НАВМИСНИЙ ЗЛОЧИН "УПЦ МП"? Вони зробили в Україні те, що заборонили в Росії: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/muzhdabaev/5e9f56d1c28ea/>

²³ «УПЦ (МП) є філіалом російської церкви за духом і ментальністю» – Назарій Заноз: <https://www.radiosvoboda.org/a/30562044.html>